

De **waterkeringen**, het oppervlaktewater, het grondwater en de waterketen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en benaderen we als één systeem.

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.098305

De verenigde vergadering

besluit:

aan D&H uitgangspunten mee te geven ten aanzien van de nota Waterveiligheid, deel Kust, zoals deze door D&H ter inspraak wordt gebracht.

Waarom moet u dit weten

Er is tijdens de Commissievergadering van 6 november 2019 de suggestie gedaan, dat Rijnland misschien het beste zijn afwegingskader voor kustbebouwing kan verhelderen door een nieuwe kustvisie te maken. Daarop is door het college aangegeven, dat een visie op de kust onderdeel zou worden van een nieuwe nota waterveiligheid die al voorzien was. Vanwege het daarna gewenste BOB-traject "schade aan oevers en keringen" is die nieuwe nota Waterveiligheid wat naar achter in de tijd geplaatst. Aan de kust daarentegen kwamen zaken juist in een stroomversnelling door vragen over opknappen van boulevards en strandopgangen, overwinteren van paviljoens, en door gewenste natuurherstelmaatregelen. Hierom is besloten om de herziening van de kustnota naar voren te halen.

Afgelopen zomer is besloten dat beleidsnota's die belangrijke beleids- en afwegingskaders weergeven van maatschappelijk gevoelige beleidsthema's eerst door de VV worden besproken voordat het ter visie wordt gelegd. Een nieuwe kustnota valt hier natuurlijk onder.

In de commissie VGW van 4 november 2020 en de VV van 18 november 2020 was de concept-kustnota voorafgaand aan tervisielegging geagendeerd en zijn een aantal vragen gesteld. In de bijlage (memo Q&A, Corsanummer 20.097801) informeren wij u over deze zaken en plaatsen wij ze in de context van de samenhang tussen Kustnota, de Keur en beleidsregels, en regelgeving/beleidssterreinen van andere overheden.

Kernboodschap

Het college van D&H heeft op 13 oktober 2020 de nieuwe kustnota in ontwerp vastgesteld en heeft in november 2020 de verenigde vergadering geconsulteerd. Daarbij zijn vragen gesteld, die in de bijlage zijn beantwoord.

Kustnota en memo zijn op verzoek van de VV geagendeerd voor de commissie op 13 januari 2021 en de VV op 27 januari 2021, alvorens het inspraaktraject in te gaan.

Met de nieuwe kustnota beoogt Rijnland

1. De Kustnota in ontwerp vast te stellen, hierdoor
 - a. De doelen voor het zeeweringbeleid kenbaar te maken
 - b. Inzicht verschaffen in de eigen taken en verantwoordelijkheden binnen het kustbeheer

- c. Duidelijkheid te geven over de mogelijkheden voor medegebruik
 - d. Aan te geven welke concrete onderwerpen en ontwikkelingen de komende periode onderzocht en afgewacht worden.
- 2. Te anticiperen op waterveiligheid in de toekomst door gebruik te maken van natuurlijke processen. Hiervoor
 - a. ruimte te creëren om de zeewering en het kustfundament mee te laten groeien.
 - b. Bij badplaatsen actiever beheer en onderhoud te doen.
 - c. Minder robuuste plekken van de zeewering in samenhang met natuurbeheer preventief te versterken.
- 3. In het kader van medegebruik van de zeewering
 - a. meer ruimte te geven voor herstel van natuurlijke processen in natuurgebieden.
 - b. zonneparken boven parkeerplaatsen toestaan binnen en buiten de bebouwingscontouren van badplaatsen.

Context

De huidige Kustnota is vastgesteld in 2010. In het kader van de huidige ontwikkelingen is de Kustnota deels gedateerd. Sinds het opstellen van de vorige Kustnota is er namelijk veel veranderd aan de Rijnlandse kust; er is veel ervaring opgedaan met dynamisch kustbeheer, duinen groeien aan dankzij het Kustlijn zorgprogramma van het Rijk en ook zijn de kustversterkingen bij Noordwijk en Katwijk afgerond. Daarnaast hebben er in de afgelopen 10 jaar maatschappelijke ontwikkelingen plaats gevonden die impact hebben op het beleid langs de kust. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Energietransitie en het landelijke Kustpact wat gesloten is om kernwaarden van de kust zoals rust en ruimte te bewaren (als reactie op de "wildgroei" aan bebouwing langs de kust). De genoemde ontwikkelingen leiden ertoe dat het voor ons nodig is het beleid aan te passen, alhoewel er ook nog voldoende onderzoeken lopen die de komende jaren wellicht nog enige bijsturing van de visie vragen.

Het doel van de nieuwe Kustnota is om inzicht te verschaffen in de keuzes die wij maken voor het beheer van de zeewering binnen Rijnland. Vragen zoals wat willen we bereiken? hoe willen we dat bereiken? welke afwegingen maken wij daarbij? zijn daarin leidend zodat iedereen weet wat ze van ons kunnen verwachten.

In de kustnota (20.081349) leest u in hoofdstuk 5 wat wij zelf willen gaan doen, en welke ruimte voor medegebruik wij zien.

Argumenten

1.1 We voldoen hiermee aan een wettelijk plicht zoals verwoord in de Zorgplicht voor de Primaire waterkeringen.

Met deze nieuwe nota geven wij invulling aan artikel 5.3 van de Waterwet. Dit artikel bevat een uitdrukkelijke opdracht aan de beheerder om, met inachtneming van de in de Waterwet gestelde normen voor de primaire waterkeringen, de nodige maatregelen te nemen voor het veilig en doelmatig beheer van waterstaatswerken, waaronder het hebben van een (actuele) beleidsvisie.

1.2 Vanwege nieuwe inzichten over dynamisch kustbeheer, zeespiegelstijging en maatschappelijk ontwikkelingen is de beleidsvisie niet meer actueel.

Wetenschappers geven signalen af dat de zeespiegel na 2050 mogelijk sneller zal stijgen dan tot nu toe werd aangenomen. De landelijk strategie voor meegroeien van het kustfundament met de zeespiegelstijging wordt daardoor alleen maar meer urgent en wij spelen daar ook een rol in de uitvoering daarvan. Ook zien we maatschappelijke ontwikkelingen zoals de Energietransitie die zich ook afspeelt in, op, en rond de zeewering.

2.1 Het gebruik van natuurlijke processen om het kustfundament mee te laten groeien met de zeespiegelstijging is ook de strategie die op nationaal niveau wordt gehanteerd.

Het zand wordt via het Kustlijn zorgprogramma in het systeem gebracht waarna natuurlijke processen het verder naar het strand en duinen transporteren. Daar is het zaak dit te faciliteren door daarop toegesneden beleid en gepaste beheermaatregelen. Op veel locaties in ons beheergebied zien wij nu de resultaten hiervan.

2.2. Door op natuurlijke wijze de kust te laten aangroeien worden wordt de kering robuuster, en dit tegen beperkte kosten.

2.2A Bij badplaatsen is natuurlijke aangroei alleen goed mogelijk zolang daarvoor de ruimte gecreëerd wordt.

Met de kustversterkingen bij Katwijk en Noordwijk al dit gebeurd, bij Zandvoort nog niet. Bij Zandvoort zien we feitelijk geen aangroei van het duin; daar groeit de zeewering en het Kustfundament niet mee zoals bedoeld is. Bij Noordwijk en Katwijk zien we wel beperkte aangroei sinds de kustversterking en de overname van het dagelijks beheer door Rijnland.

2.2B De ruimte waar de feitelijk aangroei plaatsvindt moet afdoende beheerd wordt om de natuurlijke processen gecontroleerd plaats te laten vinden.

Bij Noordwijk volgen we al een aantal jaar hoe de duinaangroei zich ontwikkelt. Inmiddels lijkt er een keerpunt te zijn bereikt waardoor de aangroei niet optimaal meer plaatsvindt. Beheer en onderhoud aan deze locaties zorgt ervoor dat de aangroei plaats kan blijven vinden. Er zijn op meerdere locaties ook concrete meekoppelkansen om samen met de gemeente (beheerder van de openbare ruimte) die locaties aan te pakken.

2.2C Er is nog voldoende tijd om toekomstige Zwakke Schakels in natuurgebieden te versterken door daar gericht aangroei en verstuiving te laten plaatsvinden.

Er is op die locaties nu geen veiligheidsopgave, pas op de middellange (meerdere decennia) en lang termijn. Die opgave kan volgens onderzoek aanzienlijk verkleind of zelfs geheel vermeden worden door nu al te starten met het sturen van de natuurlijke processen. Dit kan bovendien goed samen gaan met vergroten van de natuurwaarden van het natuurgebied.

3. Zowel zonneparken en maatregelen voor herstel van dynamiek buiten de huidige aangewezen zones/contouren schaden het waterkeringsbelang niet.

Beide typen medegebruik zijn natuurlijk nog wel gebonden aan voorwaarden.

Risico's

1.1 Het beleidsvoornemen is om het dagelijks waterstaatkundig beheer van de gemeente Zandvoort (ter hoogte van de dorpskern) en Bloemendaal (bij Bloemendaal aan Zee) over te nemen.

Dit is ambtelijk besproken met de gemeente, maar nog niet bestuurlijk; Deze overname zorgt er voor dat gemeentes niet in een spagaat komen tussen beheer van de openbare ruimte en het waterstaatkundig beheer. Het geeft ook een eenduidiger beeld qua taken en verantwoordelijkheden en zorgt voor een uniforme werkwijze langs de kust. Bij Katwijk en Noordwijk heeft dit goed uitgepakt; overname van het beheer was ook in de vigerende kustnota een aandachtspunt.

1.2 De kosten voor beheer en onderhoud nemen toe.

Door intensiever beheer en onderhoud bij badplaatsen uit te voeren, en door het beheer over te nemen in Zandvoort en Bloemendaal moeten er meer werkzaamheden op meer plaatsen gedaan worden. De kosten hiervoor zijn geschat op circa 100.000 Euro per jaar. Hierbij is rekening gehouden met meekoppelkansen van onderhoudsplannen van gemeenten.

Bijlage: 20.097801, memo Q&A, beantwoording vragen van VV